

ЗНАЧИМИ РЕЗУЛТАТИ НА КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР ЗА ПЕРИОДА ОТ

3 ГОДИНИ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Заложеният в Стратегията на КФН период 2019-2021 г. беше белязан от социални и икономически промени и предизвикателства в световен мащаб. В тази изключително динамична обстановка, Комисията за финансов надзор на Република България действа ефективно спрямо основните си функции и осигури запазване на сигурността на капиталовите пазари, овладяване на новите предизвикателства пред застрахователния пазар, гарантиране на стабилността в сферата на пенсионното осигуряване. Комисията представи активна политика, обезпечена с последователност в действията по отношение на защита както на потребителите на небанкови финансови услуги, така и на потенциални инвеститори и нови участници на капиталовите пазари. Резултатите са конкретни и измерими, а именно, своевременни промени в регулаторната рамка и надзорната си дейност, съобразени с европейските изисквания и особеностите на националния пазар, с неизменен акцент върху оценка и интегриране на добрите бизнес практики и равнопоставено отношение към всички поднадзорни лица в новосъздадената ситуация, даващо възможност за развитие на пазара. Най-сериозен акцент в тригодишния период, с оглед на създадената от пандемията ситуация, Комисията постави на прозрачната, навременна и конкретна информираност на поднадзорните лица, гражданите и екипа на организацията. Процесът беше базиран на комуникационен план, целящ ежедневна информираност към основните целеви групи, които влизат в обхвата на дейности на КФН, поднадзорните лица и към екипа на Комисията. Към обществото беше представяна целенасочено само релевантна информация с оглед огромния информационен обем по време на пандемията. По отношение на организационната култура и стабилност във вътрешно организационен план бяха трансформирани процеси с визия, адекватна реакция, проактивно поведение спрямо измененията, които наложи извънредната ситуация и стартиране на процеси, целящи ясна оценка по отношение на сигурността и ангажираността на служителите.

Комисията за финансов надзор представя в настоящия отчет постигнати резултати в трите направления, в които има правомощия да регулира дейността и да осъществява надзор, а именно:

1. Надзор на инвестиционната дейност, включващ регулиране и надзор над дейността на регулираните пазари на ценни книжа; дейността на Централния депозитар; дейността на инвестиционните посредници, инвестиционните и управляващите дружества; дейността на физическите лица, които непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации; дейността на публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
2. Надзор на застрахователната дейност, включващ регулиране и надзор над дейността на застрахователите, застрахователните брокери и застрахователните агенти съгласно Кодекса за застраховането.
3. Осигурителен надзор, включващ регулиране и надзор над дейността на здравноосигурителните дружества съгласно Закона за здравното осигуряване; над дейността на дружествата за допълнително социално осигуряване и на управляваните от тях фондове съгласно Кодекса за социално осигуряване.

Стратегическа цел 1: Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност

1.1. *Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност чрез изграждане на ефективен диалог с компетентните органи, институции, браншови организации и другите заинтересовани лица при провеждане на обществени консултации във връзка с предложенията за изменение на регулаторната рамка.*

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Ежегодно се подготвя програма за нормативната дейност на КФН, която се оповестява на интернет страницата на Комисията. Проектите на всички приемани от КФН подзаконовни нормативни актове са изпратени на съответните браншови асоциации за изразяване на становища и предложения. Всички постъпили предложения от заинтересовани страни са обсъдени, като са проведени и множество работни срещи и дискусии. В подзаконовите нормативни актове са въведени отлагателни срокове за тяхното влизане в сила, с което е предоставена допълнителна възможност за привеждане в съответствие с новите изисквания.
- Разширена е комуникацията със заинтересованите лица (stakeholders), които са пряко заинтересовани от работата на КФН като надзорен орган. Проведени са срещи и дискусии с представители на Националния статистически институт, Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите, Комисията за публичен надзор на регистрираните одитори, Института на дипломираните експерт счетоводители, отделни индивидуални инвеститори и редица български национални институции – министерства и комисии.
- След активно обсъждане с представители на браншовите организации е създадена ясна регулаторна рамка по отношение изискванията и задълженията на брокерите на финансови инструменти и на инвестиционните консултанти, и са фиксирани конкретни периоди за провеждане на изпитите за придобиване на квалификация два пъти годишно, като по този начин на кандидатите се осигурява достатъчно време за планиране, подготовка и явяване на изпитите.
- Създадена е ясна подзаконова рамка по отношение изискванията в лицензионните производства, с което се обезпечават спазването на принципа за предвидимост на администрацията и се улесняват заявителите при подготовката на документите за издаване на лиценз.
- Приети са промени в подзаконовата нормативна база относно изискванията към дейността на инвестиционните посредници, като по този начин се създава яснота относно начина, по който следва да бъдат прилагани насоките на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) с оглед спецификите на националното ни законодателство в сферата на търговското право.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- В съответствие с програмата за нормативната дейност на КФН през разглеждания период проектите на подзаконовни нормативни актове от компетентността на Комисията са изготвяни в тясно сътрудничество с представителните организации на застрахователите и застрахователните посредници, в т.ч. Асоциацията на българските застрахователи, Асоциация на застрахователните брокери в България, Българска асоциация на застрахователните брокери, както и институциите, които осъществяват функции, свързани със застраховането – Гаранционният фонд, Комисията за публичен надзор на регистрираните одитори, Институтът

на дипломираните експерт счетоводители, Националното бюро на българските авомобилни застрахователи и редица български национални институции – министерства и ведомства. Представените в хода на обществените консултации предложения и становища са обсъждани в нормотворческия процес и са вземани предвид преди окончателното приемане на всеки нов регулаторен акт.

➤ В резултат на проведено широко обществено обсъждане и активно участие напредставителните организации на застрахователите е постигнато едно от най-значимите постижения през периода 2019-2021 г. в областта на усъвършенстването на регулаторната рамка в застраховането, а именно – изграждане на цялостна регламентация на системата на управление в застрахователите и презастрахователите, заложена още в Кодекса за застраховането от 2016 г. След активно публично обсъждане с всички заинтересовани лица е създадена ясна нормативна уредба по отношение изискванията за системата на управление на застрахователите и презастрахователите. По този начин в националното право са въведени изискванията на всички актуални насоки на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA) в областта на системата на управление – Насоките относно системата на управление (EIOPA-BoS-14/253 BG) заедно с Техническия анекс към тях; Насоките за оценка на собствения риск и платежоспособност (EIOPA-BoS-14/259 BG); Насоките относно разглеждането на жалби от застрахователни предприятия (EIOPA-BoS-12/069 BG); Насоките за възлагане на дейности на доставчици на облачни услуги (EIOPA-BoS-20-002); Насоките за сигурност и управление на информационните и комуникационните технологии (EIOPA-BoS-20/600). На застрахователите и презастрахователите е даден 6-месечен преходен период за привеждането си в съответствие с изискванията на наредбата.

➤ През съответния период е постигнато и усъвършенстване на нормативната уредба, в която работи Гаранционният фонд. След широко обществено обсъждане е приет изцяло нов Правилник за устройството и дейността на Гаранционния фонд, с който е обновена регулаторна рамка, прилагана в продължение на повече от 15 години. С него се довършва уредбата на подзаконово равнище на устройството и дейността, като се доразвиват изискванията, заложи с Кодекса за застраховането от 2016 г., и се изясняват функциите на фонда в производството по ликвидация или несъстоятелност на застрахователи и презастрахователи.

➤ Въведена е нова регулаторна рамка на процеса по регистрация на застрахователни посредници, с което са създадени условия за утвърждаване на електронно управление в областта на надзора върху застрахователните посредници.

➤ Въведени са важни изменения на изискванията относно професионалната квалификация на застрахователните брокери в съответствие с новата европейска регулаторна рамка на разпространението на застрахователни продукти. По този начин са въведени ясни правила за регистрация на програма за обучение, конспект, процедурни правила за провеждане на изпит и правила за оценяване от организация за провеждане на професионално обучение на лица, които постъпват на работа в застрахователен брокер. Въведените промени съдействат за повишаване квалификацията на лицата, които ръководят и непосредствено се занимават с дейността по разпространение на застрахователни продукти в застрахователните брокери и по този начин допринасят за по-професионалното и качествено обслужване на ползвателите на застрахователни услуги.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ Комисията за финансов надзор утвърди позиции на надежден и професионален партньор,

предвид активното си участие във всички фази на законодателния процес – от създаването на концептуална рамка, посредством участието на представители на административния орган в междуведомствените работни групи, до пресъздаването ѝ в конкретни проектотекстове, обсъждания и предлагане на конкретни решения в хода на разглеждането и приемането им от законодателния орган.

- През периода е развита регулаторната рамка, съобразно очакванията на потребителите на осигурителни услуги при съблюдаване стабилността и зрелостта на системата, и в съответствие с международните и европейски практики и препоръки. В продължение на проведените прегледи на активите на пенсионните фондове и в отговор на специфичните препоръки на Съвета на ЕС, относно предовратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси, след широко обществено обсъждане, са въведени по-високи изисквания към корпоративното управление на пенсионноосигурителните дружествата; либерализирани са инвестиционните възможности с цел разширяване на инвестиционните ограничения относно видовете инструменти, в които могат да инвестират пенсионните фондове за осигуряване на възможност за постигане на по-висока доходност; въведени са по-високи изисквания при дистрибутирането на пенсионноосигурителните услуги и продукти; усъвършенствана е регламентацията на свързаните с пенсионноосигурителните дружества лица, с цел предотвратяване на конфликт на интереси и ограничаване на възможностите им за сделки с такива лица; повишена е осведомеността на осигурените лица.
- Съществен принос е налице по отношение развиването на законовата регламентация от гл.т. на ясното дефиниране на правата на осигурените в допълнителното задължително пенсионно осигуряване, на техните наследници, видовете плащания и механизма за тяхното определяне. Проактивният подход и своевременните действия на КФН, са предпоставка за успешното и безпроблемно стартиране на фазата на изплащане от универсалните пенсионни фондове в отчетния период.
- В резултат на предприетите навременни действия за съобразяване на националната уредба със законодателството на Европейския съюз, своевременно са въведени изискванията на Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване.
- В резултат на приетите законови промени през този период, трикратно е извършван цялостен преглед и своевременно съобразяване на подзаконовата нормативна уредба. В хода на приемането и преразглеждането на всеки един от подзаконовите актове са организирани и проведени срещи със заинтересованите лица, браншовите организации и техните членове, представители на национални и международни органи и организации.
- Във връзка с необходимостта от актуализиране на подзаконови актове, за които КФН не е компетентен орган, проактивно и своевременно бяха изпратени писма за уведомяване на съответните компетентни органи (Министерство на труда и социалната политика и Българската народна банка), с изпращане на конкретни предложения за промени.
- В програмния период е стартиран и процесът по анализ, свързан с възможните подходи за адаптиране на националната правна рамка с Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно Паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП). По инициатива на Министерство на финансите е сформирана работна група с участието на представители на Министерски съвет, Министерство на труда и социалната политика, БНБ, КФН, БАДДПО и АБЗ.
- Във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, своевременно и съгласувано с БАДДПО и МФ, са изготвени и приети изменения и допълнения в две наредби на КФН (Наредба № 29 от 2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на

държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване и Наредба № 34 от 2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки).

➤ Във връзка с обявеното извънредно положение в страната, поради разпространението на COVID-19, и необходимостта от предприемане на спешни законодателни решения, са подготвени и предоставени на законодателния орган конкретни предложения относно приемането на Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., като по този начин отново беше затвърдена отговорната позиция и високия професионализъм на екипа на надзорния орган.

➤ Поддържането на доброто междуинституционално сътрудничество и обезпечаването на надзорните функции на административния орган са постигнати чрез активно участие в редица работни срещи с представители на поднадзорни лица, браншови организации, други държавни и международни органи и организации. В този програмен период с особено значение са следните реализирани съвместни проекти:

- законопроект, с който се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2017/828 и Директива (ЕС) 2017/828, по отношение на промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО), касаещи политиката за ангажираност и прозрачността при инвестиране в публични дружества, както и за постигане на единен подход при регламентацията за различните категории институционални инвеститори, за целите на който са изготвени становища и текстове, които са съгласувани с БАДДПО;
- проект на Закон за покритите облигации, с който са предложени промени в Кодекса за социално осигуряване, свързани с инвестиране на средствата на пенсионните фондове в тези финансови инструменти;
- участие в организирана от МТСП кръгла маса на тема „Представяне на предложенията за промени в Кодекса за социално осигуряване за усъвършенстване на фазата на изплащане от допълнителното задължително пенсионно осигуряване“;
- срещи в Министерство на финансите на тема “Stablecoins” относно намеренията на ЕК за съгласувани и хармонизирани действия на ниво ЕС за регулиране на криптоактивите и изготвяне на законодателно предложение като част от плана за действие „ФИНТЕК“ и на тема „Новите приоритети от втората фаза на Съюза на капиталовите пазари“;
- участие в организирана от Висшето училище за застраховане и финанси под патронажа на председателя на Комисията, международна конференция на тема „РЕРР – Регламент и технически стандарти за пазарна реализация“, на която експерти от управление „Осигурителен надзор“ участваха като панелисти като предоставяха информация и отговаряха на въпросите, зададени от участниците в конференцията.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Активно участие в процеса по обсъждане и подготовка на проекти на европейски актове в областта на финансовите пазари чрез предоставяне на позиции, коментари и отговори по пакет Дигитални финанси на Европейската комисия (ЕК) относно:
- регламент за изграждане на пазар на криптоактиви;
 - регламент относно оперативната устойчивост на цифровите услуги;

- регламент относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър.
- Проактивно представяне на становища и рамкова позиция по предложението на ЕК за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на (пре)застрахователни предприятия (IRRД);
- Участие на експертно и ръководно ниво в заседанията на работна група „Финансови услуги и банков съюз (формат експерти и аташета)“ в рамките на Словенското председателство на Съвета на ЕС.

1.2. *Провеждане на разяснителни кампании към различните групи поднадзорни лица с цел избягване на грешки или пропуски при прилагане на относимото законодателство*

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Проведено е обучение с поднадзорни лица във връзка с влизане в сила на новия пруденциален надзор за инвестиционните посредници;
- Регулярно са подпомагани поднадзорните лица в процеса по привеждане в съответствие с променени нормативни изисквания, приложими към осъществяваната от тях дейност – изпращани са регулярни писма до всички или група поднадзорни лица, съответно до техните браншови организации, при настъпване на промени в нормативната уредба, въвеждащи нови специфични изисквания и задължения;
- Проведени са обучения на служителите в КФН и на поднадзорните на КФН лица по прилагане на националната нормативна уредба и международните изисквания в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма. На онлайн-платформата за обучение Moodle са публикувани информация и материали, насочени към поднадзорните на Комисията лица.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Предвид съвпадането на отчетния период с пандемията от COVID-19 е проведена разяснителна кампания към застрахователите и презастрахователите за сроковете за представяне на регулярната надзорна отчетност за 2020 г. Издадени и оповестени са Указания относно сроковете за подаване на тримесечните отчети, справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 3 от Кодекса за застраховането, както и Практика по прилагането на Препоръки относно гъвкав надзорен подход по отношение на крайните срокове за надзорно отчитане и публично оповестяване – COVID-19 (EIOPA-BoS-20/236). Предприетите действия са с осигуряване на възможност за отлагане на редовната надзорна отчетност и публикуване на отчетите за платежоспособност и финансово състояние на застрахователите в условията на пандемия, довело до улесняване работата на застрахователите в извънредните условия на пандемията.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Във връзка с приетия Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., през м. март 2020 г. бяха изготвени уведомителни писма до професионални организации и асоциации (ИДЕС и БАДДПО), както и до пенсионноосигурителните дружества с цел информиране относно специалните мерки и срокове за представяне и докладване на финансова информация.

- Друг прилаган способ за гарантиране информираността на лицата, извършващи дейност по допълнително пенсионно осигуряване, е отговорите на постъпилите запитвания да се адресират освен до запитващата страна, така и до останалите пазарни участници чрез БАДДПО.
- През отчетния период съществено внимание е отделено на запитвания, свързани с подаването на заявления за промяна на участие и прехвърляне на средства по Наредба № 3 от 24.09.2013 г. на КФН, подавани по електронен път с квалифициран електронен подпис, и в тази връзка са проведени редица обсъждания с пенсионноосигурителните дружества.

1.3. Изготвяне и прилагане на практики и указания за единно прилагане на законодателството

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- През периода са провеждани ежемесечни работни срещи с представители на браншовите организации, на които са обсъждани поставени от техни членове въпроси, касаещи тълкуването и прилагането на относимото законодателство. С оглед пандемичната обстановка срещите са прекратени, но при наличие на поставени въпроси са осъществявани онлайн срещи и писмена комуникация.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- С оглед осигуряване на единно и непротиворечиво тълкуване и прилагане на законодателството в областта на застраховането, презастраховането и застрахователното посредничество, са издадени 7 (седем) указания и 2 (две) практики на КФН.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Реализиран е съвместен проект с ИДЕС по съгласуване на вида ангажимент и договорени процедури за изпълнение на законови изисквания и задължения за регистрираните одитори, в резултат на което са приети Насоки от УС на ИДЕС с цел единно тълкуване, прилагане и съпоставимост на резултатите.

1.4. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест чрез разширяване на взаимодействието по електронен път

За периода 2019 – 2021 като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- Успешно внедрен механизъм за валидация и трансфер към EIOPA на отчетите на Пенсионноосигурителните дружества по Платежоспособност II.
- Изграден нов модул към „Автоматизирана информационна система за осигуряване прилагането на чл. 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент № 648/2012“, изпълняващ изискванията на Европейския орган за ценни книжа и пазари по Регламента за пазарите на финансови инструменти (MiFIR).

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Разширяване на взаимодействието по електронен път със застрахователните посредници, с приемане на Наредба № 67 от 4.07.2019 г. за реда за регистрация на застрахователните

посредници по електронен път. Новата уредба доразвива процеса по регистрация на застрахователни посредници по електронен път, с което се създават условия за утвърждаване на електронно управление в областта на надзора върху застрахователните посредници.

1.5. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест чрез облекчаване на административните процедури

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Оптимизирана е организацията на провежданите от КФН изпити за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти и/или като инвестиционен консултант. В резултат на предприетите действия е налице трайна тенденция за повишаване на броя на успешните кандидати.
- Скъсени са сроковете за провеждане на подписки при публично набиране на капитал, както и сроковете за регистрация на емисиите ценни книжа, издадени в резултат на набрания публично капитал - по този начин значително е съкратено времето за достъп на дружествата до набрания капитал за финансиране на дейността им.
- Създадени са законови процедури за излизане от публичен статут на компании, без интерес да са публични или с корпоративно управление, несъответстващо на добрите корпоративни практики за публични дружества, в резултат на което 60 публични дружества, чиято дейност не отговаря на приложимите изисквания, са отписани от водения от КФН регистър.
- Изготвен е идеен проект и техническа спецификация за изграждане на единна система за подаване на информация и използване на услуги от институциите на пазара – тип единна входна точка, която да изпълнява функциите на единен портал за получаване на интегрирани услуги от институциите на капиталовия пазар (КФН, БФБ и ЦД).

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- За облекчаване на задачата на регистрираните одитори в полето на надзорната отчетност, КФН прие изменения и допълнения в Указания относно заверката по чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането на годишните справки по чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. и на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35. С тях е пояснено, че два от елементите на редовната надзорна отчетност (редовният надзорен отчет и надзорният отчет за собствената оценка на риска и платежоспособността) не са в обхвата на годишния одит.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- За периода е въведена трайна практика административните производства да се разглеждат в съкратени срокове, значимо по-кратки от нормативно определените, като основната цел е да не се създават административни пречки.

1.6. Намаляване на административната тежест чрез идентифициране и въвеждане на добри практики в регулаторната дейност на Комисията

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Въведени са способности за дистанционна комуникация при проверки на място - виртуални срещи и онлайн платформи.
- Въведени са облекчени процедури за изискване на допълнителни документи в производствата от предварителния надзор - провежда се електронна комуникация със заявителите с цел оптимизиране на процеса по представяне на коригирани документи и скъсяване на сроковете за произнасяне на административния орган.
- Създадени са добри практики за своевременно напомняне на поднадзорните лица за предстоящо изтичане на законови срокове за предоставяне на отчетна информация.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Усъвършенствана е формата на списъците с нотификации, изпратени от КФН по отношение на застрахователните брокери със седалище в Република България, заявили намерение да извършват трансгранична дейност. Новите форми позволяват по-добра организация на информацията и по-коректно отразяване на промените в намеренията на поднадзорните лица да извършват трансгранична дейност.
- Взето е активно участие при изграждането на интернет платформа от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за обмен на информация между националните компетентни органи по отношение на нотификациите на застрахователните дружества, които имат намерение да извършват трансгранична дейност.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Установена е трайна практика при осъществявания предварителен надзор на комуникация в оперативен порядък (срещи чрез онлайн платформи), на които се обсъждат детайлно изпратените до заявителите указания на надзорния орган.

1.7. Предприемане на действия за намаляване на дублиращата се информация, изисквана от поднадзорните лица в различни производства

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- В приеманата от КФН подзаконова нормативна база е заложен принципът за максимална предвидимост на администрацията като са предвидени разпоредби, изключващи необходимостта да се представят документи и данни, до които КФН има служебен достъп.
- Обезпечен е служебен достъп до кредитния и имотния регистър, както и достъп в тестови период до базите данни на „Централен депозитар“ АД, с което се изключва необходимостта част от данните и документите по производствата да се изискват от заявителя.
- С цел избягване на дублиране на изискваната от поднадзорните лица информация, се осъществява ефективна вътрешна комуникация в рамките на различните звена на КФН за обмен на информация и документи.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През съответния период КФН е предприела действия за намаляване на дублиращата се информация, като е преустановила събирането на данни от поднадзорните лица в различни производства, когато те се съдържат в регистри или бази данни, до които КФН има служебен достъп, в т.ч. и свидетелства за съдимост, гражданско състояние на лицата, търговскоправен

статус, обстоятелства, вписани в регистрите на КФН и други.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Във връзка с осъществяване на предварителния надзор и за целите на изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за административните производства е установена трайна практика за координиране и съгласуване с останалите административни звена в КФН с цел недопускане изискването на данни и документи, които вече са представени на административния орган, в т.ч. и за целите на друго административно производство.
- Осигурен е служебен достъп до администрираните от други държавни органи регистри и база данни (кредитен и имотен регистър, ЕСГРАОН, разширен достъп до данни в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ) с оглед преустановяване изискването на данни и информация за целите на административните производства и осъществяването на текущия надзор.

1.8. Изготвяне на предложения за промяна на законодателството с цел премахване на някои нормативни и административни тежести

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Подготвена и влязла в сила нова законова уредба на дейността на дружествата със специална инвестиционна цел, която създава нови възможности за развитие: отпада изискването при учредяване на дружествата със специална инвестиционна цел не по-малко от 30% от капитала на ДСИЦ да бъде записан от институционални инвеститори.
- Отпадна забраната дружествата със специална инвестиционна цел да инвестират в чужбина – на дружествата, инвестиращи в недвижими имоти, е разрешено пряко да придобиват недвижими имоти на територията на друга държава членка.
- Предоставена е възможност дружествата със специална инвестиционна цел да извършват самостоятелно дейностите по водене и съхраняване на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, дейностите по поддръжка и експлоатация на придобитите недвижими имоти, събирането на придобитите вземания, както и извършването на други необходими дейности.
- Подготвени и приети са изменения в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, насочени към дългосрочната ангажираност на акционерите, както и такива, които улесняват набирането на капитал до левовата равностойност на 3 000 000 евро при облекчени условия от малки и средни предприятия и финансиране на иновативни проекти на пазарите за растеж. Към настоящият момент на пазара за растеж на малки и средни предприятия (пазар BEAM), организиран от БФБ, са допуснати до търговия акциите на 5 иновативни дружества, като предстои и допускане до търговия на акциите на още 2 дружества.
- Приети са промени в ЗДКИСДПКИ през 2019 г., с които е коригирана разпоредба, свързана със съхранението на парични средства на колективни инвестиционни схеми, с което е намалена нормативната тежест за поднадзорни на КФН лица.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Във връзка с предстоящото влизане в сила на МСФО 17 – Застрахователни договори от 01.01.2023 г. е създадена съвместна работна група, включваща служители от управление „Застрахователен надзор“ и представители на Асоциацията на българските застрахователи, с цел да изготви предложение за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. с оглед облекчаване на надзорната отчетност на застрахователите и презастрахователите.

Целта е въвеждането на новия стандарт от страна на застрахователите да бъде съчетано с оптимално облекчаване на надзорната отчетност, с която поднадзорните лица са натоварени, чрез преразглеждане на информацията, която дружествата следва да предоставят на КФН и съответно нейната периодичност.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- С цел осигуряване възможност за постигане на по-висока доходност при управлението на средствата на осигурените в пенсионните фондове лица са приети изменения в регулаторната рамка по отношение качествените и количествени инвестиционни ограничения по видовете инструменти, в които могат да бъдат инвестирани, като са отчетени разнообразните възрастови структури на лицата в съответните пенсионни фондове, разликата в рисковия апетит на осигурените лица, жизнен цикъл и т.н.
- С оглед намаляване на административната тежест е отменено одобряването от страна на надзорния орган на правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове, като е отчетен наличния надзорен механизъм за адекватна надзорна реакция от страна на КФН в случай на констатиране на несъответствия с нормативната уредба и/или риск за правата на осигурените лица и пенсионерите.

1.9. Съобразяване на националните регулации със спецификите на българските финансови пазари с оглед стимулиране на тяхното развитие чрез проучване на отражението на новоприетите регулации върху дейността на поднадзорните лица, както и на необходимия ресурс за привеждане на дейността им в съответствие с тях

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Изграждането на специфична електронна среда, под формата на система, чрез която да постъпват консолидираните годишни финансови отчети за емитентите на ценни книжа във формат XBRL.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През периода са доразвити регулаторните изисквания относно възлагане на дейности на доставчици на облачни услуги като са въведени гаранции за опазването на информацията и осигуряване на процесите, извършвани от застрахователите посредством доставчици на такива услуги във връзка със спазването на Насоките за възлагане на дейности на доставчици на облачни услуги, издадени от Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA-BoS-20-002).
- През периода са доразвити регулаторните изисквания относно гарантиране на сигурността при използване на информационни и комуникационни технологии във връзка със спазването на Насоките за сигурност и управление на информационните и комуникационните технологии, издадени от Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA-BoS-20/600).

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Основна цел при изграждането на подзаконовата регулаторна рамка е съблюдаването на връзката между ползи-разходи, като анализът отчита и събраната в рамките на текущия

надзор и регулярните срещи информация от поднадзорните лица, браншовите организации, органи и потребители на пенсионноосигурителни услуги и продукти.

1.10. Проучване на необходимостта от технологични нововъведения във връзка с новата регулация

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- През разглеждания период Комисията засили сътрудничеството си с финтех средите в България и подобри значително комуникацията с Българската финтех асоциация, като проведе редица срещи за обмяна на идеи.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Проведени са няколко проучвания, чрез изпращане на въпросници до заинтересовани финансово-иновативни компании и поднадзорни лица за установяване необходимостта от въвеждане на релевантна законодателна уредба, регламентираща иновативни решения. Представени са резултатите от проучванията под формата на анализи, отразяващи въздействието на интегрираните нови бизнес модели върху пазара и потребността от съответна промяна в регулацията на страницата на КФН.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- В областта на застархователния надзор през разглеждания период продължават усилията на КФН в посока към засилено сътрудничество с финтех средите в Европа, като се установява контакт с Иншуртехболканс хъб, като платформа за популяризиране на иновациите в застраховането. КФН е взела участие във форуми, посветени на иновациите в областта на застраховането и свързаните с него други финансови пазари, като са създадени благоприятни условия за обмен на идеи за технологични нововъведения в регулациите на застраховането.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Извършена е оценка на възможностите на съществуващата електронна система и са извършени действия по нейното надграждане, както и са въведени нови функционалности, така че да отговорят на приетите съществени промени в регулаторните изисквания за сектора.
- Имплементирано е технологично решение и свързаност, така че пенсионноосигурителните дружества, които управляват доброволни пенсионни фондове по професионални схеми, да могат да изпращат отчетите на ЕОЗППО по самостоятелен електронен канал.

Стратегическа цел 2: Ефективно прилагане на риск базиран надзор и поддържане на стабилни финансови пазари

2.1. Ранна идентификация на рисковете с оглед поддържане на финансова стабилност чрез развитие на подхода за анализ на данни в електронен вид при извършване на контролни действия

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Въведен е подход за осъществяване на надзор въз основа на риск базирания подход, който се основава на смесен модел – подход, основаващ се на риска, се съчетава с подход на извадки и/или на ротация. На базата на разработения модел въз основа на смесен подход, проверките на финансовата информация се концентрират и се извършват по-подробно по отношение на кръга от поднадзорни лица, попадащи в групата с по-висок риск.
- Въведена е система от критерии за категоризация на управляващите дружества според степента им на риск, посредством която се идентифицират рисковете, свързани с дейността на същите, като се оценява нивото и степента на тяхното реализиране. Системата е разработена така, че да отчита динамиката в показателите, свързани пряко с дейността на съответните поднадзорни лица, като въз основа на нея са изготвени годишните планове за извършване на проверки на място на предприятията за колективно инвестиране. В началото на всяка календарна година на база за установеното и практиката е извършвана преценка относно необходимостта от актуализирането ѝ, като при наличие на такава същата се актуализира. В периода 2019-2021 г. са извършени две актуализации на прилаганата система от критерии.
- В рамките на осъществявания надзор се анализират провежданите от борсово търгуваните фондове стрес тестове.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Въведена е нова нормативна уредба относно системата на управлението на застрахователите и презастрахователите, регламентираща изрично задължението представяне на информация за нуждите на надзора върху системата на управление в електронен вид. Това позволява четене на електронно устройство и електронно търсене на думи и цифри, като по този начин се създават нормативни условия за утвърждаване на подхода за анализ на данни в електронен вид при извършване на необходимите надзорни действия от страна на КФН.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- По отношение на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове е доразвит и надграден надзорът, основан на риска, след анализ на относимите европейски и световни практики в областта. За референтния период методологията за прилагане на риск базиран надзор е усъвършенствана два пъти, като е осъществена автоматизация на редица процеси за оценка на рисковете, което подпомага ефективното прилагане на контролни действия, паралелно с подаването на електронната отчетност на дружествата и управляваните от тях фондове. Поради динамиката на съвремените европейски изисквания за финансова адекватност и оценка на инвестициите, спрямо социални и управленски фактори, а също така и поради промяна на фазата на изплащане за лицата, осигурени в УПФ, към рисковите показатели беше включена ключова информация за фондовете за извършване на плащания.

Във връзка с въвеждането на фаза на изплащане от фондовете за изплащане, са интегрирани нови справки в информационната система на КФН и са въведени редица обобщаващи справки и аналитични разрези, които са подпомагат ефективния, ефикасен и навременен надзор.

➤ Ранната идентификация на рисковете е базирана на тримесечен анализ, с количествени и качествени показатели за всяко едно от пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове, формиращи рисковия профил, съобразно който са определяни необходимите надзорни действия и съответно видът и периодичността на проверките на място.

2.2. Насърчаване на електронно подаване на информация

За периода 2019 – 2021 като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

Успешно са разработени и внедрени онлайн форми и информационни раздели към тях, както следва:

- самостоятелен раздел, съдържащ онлайн форма, анкета и друга информация относно финансовите технологии /FinTech/ в небанковия финансов сектор;
- самостоятелен раздел, съдържащ онлайн форми за подаване на жалби срещу поднадзорни на КФН лица и информационен раздел към тях;
- самостоятелен раздел за визуализация на регистър на електронните административни услуги, предлагани от КФН чрез автоматичен обмен на данни с Интегрираната информационна система на държавната администрация /ИИСДА/;
- самостоятелен раздел, съдържащ онлайн форма за приемане на съобщения за нарушения на Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти (ЗПМПЗФИ), на Регламент (ЕС) № 596/2014 г. и актовете по прилагането му, както и информационен модул към него;
- онлайн форма в два варианта за подаване на заявление за регистрация на застрахователен брокер с възможност за подписване с квалифициран електронен подпис;
- онлайн форма в три варианта за подаване на заявление за регистрация на застрахователен агент, посредник предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност с възможност за подписване с квалифициран електронен подпис.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- КФН е осигурила електронна среда, посредством която поднадзорните лица да подават дължимата информация по електронен път.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- За целите на ефективното осъществяване на надзорни действия в областта на дистанционния застрахователен надзор през съответния период е внедрена информационна система за валидиране и генериране на Excel файлове по Solvency II – Таксономия.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Назграждането на капацитета, във връзка със съществуващите електронни платформи (вкл. е-КФН), за периода се характеризира с разработването, интегрирането и прилагането на нови номенклатури, свързани с ежедневния и периодичен надзорен процес.

2.3. Изграждане на капацитет за наблюдение и ефективен контрол на електронните платформи

За периода 2019 – 2021 като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- Внедрен специализиран софтуер Nagios Log Server и Nagios XI за осъществяване автоматизиран мониторинг на поведението, натовареността и наличността на сървърите на КФН и поддържаните от тях услуги, нотификации и резервирани лог записи при настъпване на инцидентно събитие.
- Съкратено е значително времето за локализация, диагностика и разрешаване на възникнали проблеми, както и превенция на потенциални проблеми в бъдеще в областта на информационната инфраструктура.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Развит и усъвършенстван процес по докладване на дължимата информация от лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, с изграждането на информационна система за осигуряване изпълнението на задълженията за докладване на данни и съответно обезпечаване на проверка относно тяхното качество.
- С цел повишаване на капацитета за наблюдение и ефективен контрол върху интернализирания сетълмент се изгражда на информационна система за осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (CSDR), е извършено надграждане на съществуваща информационна система за подаване на отчети, свързани с капиталовата адекватност и ликвидност във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014;
- Разработено техническо задание за изграждане на информационна система при изпълнение на задълженията за отчитане по Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През съответния период КФН е извършвала регулярно наблюдение и анализ на данните, предоставяни от застрахователните дружества в Единната електронна система за оценка и управление на риска (ЕИСОУКР) към Гаранционен фонд във връзка с определянето на рисковия профил на застрахователните дружества, както и постоянен мониторинг на пазара на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Изграждането на капацитет във връзка със съществуващите електронни платформи за

периода се характеризира с разработването, интегрирането и прилагането на нови номенклатури, свързани с ежедневния надзорен процес, оптимизирано е изчислението на индексите UNIDEX, PROFIDEX и VOLIDEX.

2.4. Провеждане на стрес-тестове за идентифициране на проблемните области в дейността на поднадзорните лица

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Повишена е и ефективността на осъществявания дистанционен надзор чрез разработване на инструмент за проследимост на размера и динамиката на клиентските активи на инвестиционните посредници.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Като член на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване КФН е част от проведените през 2021 г. стрес-тест на европейския застрахователен сектор, в който местни застрахователи участват чрез своите предприятия-майки.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- По отношение на провеждането на стрес-тестове за идентифициране на проблемните области в дейността на поднадзорните на УОН лица, за периода разработена методология провеждането им, завършването на която е силно затруднена от текущата епидемиологична ситуация, свързана с COVID-19, тъй като такъв тип методология изисква посещения на място за анализ на критични процеси в инвестиционния и управленски процес.

2.5. Извършване на анализ на идентифицирани проблеми в секторите, в които извършват дейност поднадзорните лица

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Изготвена е Секторна оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма на инвестиционни последници и управляващи, задължени лица съгласно Закона за мерките срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Създадена е нова система от критерии за категоризация на застрахователните дружества според степента им на риск, подлежащи на проверка на място, респ. нови вътрешни правила, които да съответстват на нормативните разпоредби. През 2021 г. е актуализирано Приложение Б „Наръчник за извършване на проверки на място на застрахователи, презастрахователи и застрахователни групи“ както и Приложение Б1 „Извършване на проверки на застрахователните посредници“ към Общия наръчник за проверки на място на КФН.
- Въз основа на периодичната оценка на рисковия профил на застрахователите, извършващи дейност в Република България се изготвя надзорен план - обобщено резюме, което съдържа честотата и обхвата на надзорните дейности за всяко предприятие, като се

отчита естеството, мащаба и сложността на предприятието.

- Изготвен и одобрен “Наръчник за риск – базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма”, изготвена категоризация на застрахователните компании, извършващи животозастрахователна дейност на база заложените критерии в Наръчника за риск-базиран надзор.
- Оповестена Практика по упражняване на надзор за спазването на задължението за превеждане на застрахователни премии за застрахователя, съответно на застрахователни обезщетения или суми за ползвателя на застрахователни услуги, посредством специална клиентска сметка.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- В тясно сътрудничество с международните ни партньори от IOPS, EIOPA и OECD, са изготвени анализи по теми: инвестиционни и управленски такси, развитие и усъвършенстване на риск-базирания надзор, гаранции по отношение на реализираната доходност и по отношение на brutните вноски.
- Извършен е детайлен анализ на процеса по изготвяне на собствена оценка на риска на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове, като са предложени конкретни препоръки за подобрене и развитие на поднадзорните лица. Ежедневните проверки на поднадзорните лица показват ръст от 6 972 към края на 2018 г., до 7 821 през 2021 г. или нарастване с 12.2% като общо за периода са извършени 28 765 броя проверки на ежедневна информация. Също така през периода са извършени и 1 961 броя периодични проверки. За посочения период са предприети необходимите действия за образуване на 45 административнонаказателни производства за извършени нарушения на нормативната уредба, както и са предприети принудителни административни действия по 11 случая. Въпреки трудностите и затрудненията, породени от COVID-19 кризата за периода 2020-2021 г. бяха реализирани общо 7 проверки на място, от които 3 общи и 4 тематични, след като беше извършен риск-анализ на участващите в проверките служители, на базата на минимизирането на епидемиологичния риск, спазването на националните противоепидемични препоръки и осигуряването на непрекъснат надзорен процес.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Изготвени са над 60 (месечни, тримесечни и годишни) анализи, анализ за Консултативния съвет по финансова стабилност (КСФС), както и анализи по актуални теми като Брекзит, COVID-19 и устойчиви финанси.

2.6. Прилагане на стратегия за управление на риска от неспазване на относимото законодателство от поднадзорните лица посредством периодични оценки на нивата на спазване на относимото законодателство

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- В рамките на осъществявания дистанционен надзор, проверките на място, както и във връзка с извършвани съвместно с ESMA общи надзорни действия, са идентифицирани рискови

области в дейността на поднадзорните лица, по отношение на които се осъществява засилен надзор, съответно се изпращат указания и насоки за привеждане на дейността им в съответствие с нормативните изисквания и подобряване на пазарното им поведение. Надзорната дейност е сегментирана и съобразена и с рисковете, които са идентифицирани от ESMA в Heatmap по отношение на управителите на активи, което създава възможност за навременно ограничаване и редуциране на тези рискове.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През 2019 г. е проследено за първи път прилагането на наръчника за процеса на надзорен преглед по отношение на дейността на (пре)застрахователните предприятия.
- През разглеждания период КФН е разработила детайлен финансов модел (риск матрица) за риск базиран надзор, като този модел за оценка на риска е съгласуван с Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA), и текущо се използва за периодична оценка на рисковия профил на всички застрахователи, извършващи дейност в Република България.
- През 2021 г. е актуализирала рамката за оценка на риска е актуализирана на база натрупания опит за периода на използването ѝ.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Оценки за нивата на спазване на относимото законодателство са интегрирани в системата за оценка на базата на риск-базирания надзор, като се прави ясна диференциация между издадените актове за установяване на административни нарушения и влезлите в сила наказателни постановления. Наблюдава се трайна тенденция за намаляване на броя издадени НП, което се дължи на следвания превантивен и ефективен надзор върху ПОД.

2.7. Подобряване качеството на административнонаказателните производства, в т.ч. засилване на обосноваността на актовете и подкрепата им с достатъчни и годни доказателствени средства с оглед гарантиране на тяхната стабилност

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- И през отчетния период е анализирана и проследена актуалната съдебната практика при приключване на административнонаказателните производства, като с оглед гарантиране на стабилността на издаваните актове, същите са изчерпателно и детайлно мотивирани.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- В областта на застрахователния надзор административнонаказателните преписки се образуват след събиране на всички относими документи и след получаване на становища от всички засегнати страни. Текущо се следи съдебната практика и същата се взема предвид при обработване на преписките, с цел обосноваване на наказателното постановление с относимите по случая доказателства.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- С оглед същественият характер на този вид производства, същите винаги са провеждани

с възможно най-високо качество и подкрепяни с пълни и адекватни доказателствени средства. Необходимо е да се посочи, че в управлението не са налице случаи на прекратяване на административно наказателните преписки, поради съществени процесуални нарушения или поради обстоятелството, че деянието не представлява административно нарушение.

2.8. Превенция и преустановяване на извършване на дейност без изискуемия за целта лиценз или разрешение чрез изготвяне на разяснителни материали за разпознаване на дейността на лицензираните инвестиционни посредници от тези, извършващи дейност без необходимия лиценз

За периода 2019 – 2021 година по поставената цел е отчетено следното:

- Предприети регулярни действия за повишаване на информираността на инвеститорите – публикувани са предупреждения на интернет страницата на КФН, във връзка с установени заплахи за интересите на инвеститорите.
- Разработени и пуснати в социалните мрежи и чрез създаване на подстраница на сайта на КФН, информационни клипове, които имат за цел по разбираем начин да предупредят потенциалните инвеститори как безопасно да инвестират и да повишат информираността на настоящите и бъдещи потребители на финансови услуги.
- Изготвен е предупредителен списък на нелицензирани дружества, предлагащи инвестиционни продукти и услуги, който се актуализира и публикува регулярно.

2.9. Провеждане на срещи с представители на други институции с цел обсъждане на възможностите за осъществяване на съвместни надзорни действия и тяхното координиране

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Осъществяване на съвместни надзорни действия със САД ФР-ДАНС, съгласно Инstrukция № I-7 от 20.05.2020 г. за реда за извършване на съвместни проверки на място по чл. 108, ал. 4 от ЗМИП от Специализирана административна дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Комисията за финансов надзор и съвместни проверки с ДАНС относно спазването на превантивното законодателство по предотвратяване на прането на пари и финансирането на тероризма.
- Активно участие в Колегии за сътрудничество и обмен на информация за целите на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма, относно поднадзорни на Комисията лица.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През съответния период са провеждани срещи с ДАНС, с цел обмяна на информация и обсъждане на възможностите за осъществяване на съвместни надзорни действия в областта на застрахователния надзор.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Проведени са институционални срещи с представители на ДАНС за обмен на информация относно необходимостта от предприемане на надзорни действия съобразно наложени практики и тенденции за развитие на сектора по допълнително пенсионно осигуряване.
- Развито е институционалното сътрудничество с НАП, като през периода са проведени

редица срещи, на които са обсъдени разнообразни фокус теми, свързани с правата на осигурените в допълнителните задължителни пенсионни фондове български и чуждестранни граждани.

Стратегическа цел 3: Наблюдение и коригиране на пазарното поведение чрез преглед на структурата, системите, политиките, които да насърчават отговорно бизнес поведение, справедливо третиране на клиентите, включително при възникване на конфликти на интереси

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Регулярен преглед на вътрешните документи, в хода на дистанционния надзор и на проверките на място, които са свързани с отношенията им с техните клиенти (общи условия, политики за избягване на конфликти на интереси, политика за приемане, съответно изпълнение на клиентски нареждания в най-добър интерес на клиента.
- Регулярен анализ на промените в правилата, политиките и процедурите на поднадзорните лица, включително тези, касаещи идентифицирането, предотвратяване и управлението на конфликта на интереси, както и ограничаването на вредните последици от тях. Същите са обект на анализ и при извършваните проверки на място и при провежданите от ESMA общи надзорни действия.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Извършени са проверки относно изпълнение на изискванията за пълнота и яснота на оповестяваната пред ползвателите на застрахователни услуги информация, относима към предлаганите продукти и към разпространителите застрахователни продукти, включително проверки на маркетингови съобщения и публични изявления (рекламни табели и банери, брошури, визитни картички, интернет страници поддържани от проверяваното лице и пр.), както и всяка друга информация, свързана с дейността на разпространителите на застрахователни продукти, отправена към ползватели на застрахователни услуги..
- Във връзка с пандемията от COVID-19, КФН е отправила препоръка към ползвателите на застрахователни услуги, преди сключване на застрахователен договор да вземат предвид всички клаузи на общите условия, които са неразделна част от застрахователния договор.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- С цел предприемане на всички необходими стъпки за справяне с епидемията от COVID-19 и за да бъде спазен принципът на предпазливостта, КФН препоръча всички ПОД да ограничат разпределението и изплащането на дивиденди по време на пандемията, а също така и обърнат специално внимание на ПОД да информират детайлно техните клиенти, които извършват изтегляне на средства от пенсионните фондове. С цел надзор са извършвани проверки по отношение на публикуваната от ПОД информация на техните интернет страници, на други издавани от тях информационни материали, с цел обезпечаване предоставянето на точна, вярна и пълна информация на лицата за техните права. При проверки на място е установено дали изградените системи и контролни механизми в ПОД функционират достатъчно добре и осъществяват целената превенция за недопускане на грешки и неточности при изплащане на средства, промяна на участието в друг фонд, предоставяне на информация на лицата и други.

3.1 Осигуряване на информираност и защита на потребителите относно предлагани продукти и услуги посредством преценка относно това дали предлаганите продукти и услуги

са подходящи за целевия клиент

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- При осъществяване на дистанционен надзор, както и при извършване на проверки на място се извършва проверка на съответствието със законовите изисквания относно начина на предлагане на продуктите и услугите и дали те са подходящи за целевите клиенти.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Правилата за контрол и управление на продуктите са обект на надзор, предвид ключовата им роля за защитата на ползвателите, като гарант, че застрахователните продукти отговарят на потребностите на целевия пазар, като по този начин намаляват опасността от продажба на неподходящи застрахователни продукти.
- В условията на пандемията от COVID-19, КФН е извършила анализ на общите условия по застраховки „Живот“ и „Заболяване“, предлагани в страната и в тази връзка са отправени препоръки към застрахователите и застрахователните посредници да предоставят на ползвателите на застрахователни услуги ясна и навременна информация относно правата им по застрахователния договор и покритите рискове по съответната застраховка. Изискано е дейностите по разпространение на застрахователни продукти, покриващи риска „епидемия/пандемия“, като бъдат пределно ясни и посочени прецизно в комуникацията си с ползвателите на застрахователни услуги.
- КФН е отправила препоръка към поднадзорните си лица да се стимулира процесът на разработване на нови застрахователни продукти в отговор на нарастващите нужди от застраховане на ползвателите на застрахователни услуги.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Дистрибутирането на пенсионните продукти и услуги се осъществява от служители на пенсионноосигурителните дружества и от лица, с които дружествата са сключили договори за осигурително посредничество, като законосъобразното извършване на тази дейност се проследява в рамките на текущия надзор (дистанционно и при извършване на проверки на място). Допълнителен индикатор за добросъвестно и обслужване, с необходимата грижа на потребителите са разгледаните от надзорния орган сигнали, жалби или запитвания.

3.2 Надзор над процедурите, документите и действията на поднадзорните лица от гледна точка най-добрия интерес на клиента

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- При извършване на проверки на място се извършва преглед на политиките и процедурите относно изпълнение на нареждания в най-добър интерес на клиента, както и за прилагането им от инвестиционните посредници.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ С оглед гарантиране защитата на интересите на ползвателите на застрахователни услуги през периода 2019 г. - 2021 г. са извършени 123 пълни проверки, 156 тематични проверки и 2074 дистанционни проверки по отношение на периодичната отчетност на застрахователните посредници. Пълните проверки обхващат цялостната дейност на застрахователните посредници с акцент спазване на нормативните изисквания за разпространение на застрахователни продукти и пазарното им поведение. Тематичните проверки са свързани с предлагането на застрахователни продукти по интернет, предвид очакваната промяна в условията на разпространение на застрахователни продукти и услуги в условията на COVID-19.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ В сектора по ДПО услугите се предоставят директно от ПОД или чрез осигурителни посредници. В тази връзка следва да се посочи, че спрямо дейността и на двете категории лица се осъществява надзорна дейност – както дистанционно, така и при проверки на място.

3.3 Надзор над начините, формата и каналите за разпространение на продукти и услуги

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ При осъществяване на дистанционен надзор, както и при извършване на проверки на място се извършва проверка на съответствието със законовите изисквания относно разпространението на продуктите и услугите.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ Във връзка с надзора върху дейностите по разпространение на застрахователни продукти, в т.ч. върху начините, формата и каналите за дистрибуция, през периода 2019-2021 г усилията на КФН са съсредоточени върху осъществяване на мониторинг на предлагането на застрахователни продукти и услуги от разстояние или посредством интернет страниците на застрахователните посредници, чрез проверки на страниците на 156 застрахователни брокери за спазването на заложените в КЗ изисквания за разпространение на застрахователни продукти.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ Спазването на регулаторните изисквания и налагането на добри практики по отношение на начините, формата и каналите при предлагането и разпространението на пенсионните продукти и услуги, в т.ч. относно спазването на регулаторните изисквания към рекламните и писмените информационни материали и съдържанието на страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества, включително за спазване на изискването за публикуване на информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови активи, се проследява в рамките на текущия надзор, като се извършват периодични проверки и при констатирани несъответствия или пропуски са предприемани съответни надзорни действия.

3.4 Подкрепа на иновациите в небанковия финансов сектор чрез провеждане на консултации с пазарните участници за проучване на иновативни решения за подобряване на

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Изготвени са проучвания и анализи на Fintech и RegTech секторите на Швейцария и Франция, както и на състоянието на европейската законодателна рамка. Служители на КФН участваха с презентации в конференция на тема “България на европейската FinTech карта”, като събитието бе посветено на инвестициите в сектора и мястото на България в Европейската и световната иновационна карта. Експерти от КФН участват активно във вътрешната работна група на КФН даваща експертни становища по отношение на иновативните финансови технологии, както и в работната група към Европейския орган за ценни книжа и пазари „Fintech“.

През периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През 2021 г. е констатирано, че съществуващата нормативна уредба не създава пречки пред прилагането на иновативни решения в сферата на уреждане на застрахователните претенции, прилагането на телеметрия. Установено е, че съществуват известни нормативни ограничения пред прилагането на технологични решения за разпространение на застрахователни продукти от разстояния, като е поставено началото на процес по преодоляване на констатираните ограничения включително чрез предлагане на промени в законодателството.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През 2019 г. най-големите участници в сектора предприеха действия по активно внедряване на способности за масово осъществяване на процедурата по промяна на участие по реда на Наредба № 3 на КФН по електронен път. В тази връзка бяха проведени срещи с представители на ПОД за изясняване и преодоляване на практически пречки и дискусии по въпроси с цел безпроблемното осъществяване на електронната процедура по промяна на участие.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- За подобряване информираността и разширяване знанията и грамотността на обществеността за навлизащите на пазара нови продукти и произтичащи от тях рискове, са изготвени 12 материала за повишаване осведомеността на потребителите за предлагани финансово-иновативни продукти/услуги чрез предоставяне на навременна, разбираема, структурирана и актуална информация на интернет страницата на КФН – ICO (Initial Coin Offering), изкуствен интелект (AI), крипто-активи.

3.5 Възприемане на количествено и качествено измерим модел на оценка на финансовите иновации, базиран на икономическите функции и приноса, включително рискове и ползи, нормативна база и ресурсна осигуреност

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Изготвени са 3 въпросника (за финтех пазара, за изкуствения интелект и за облачните услуги), които са адресирани до поднадзорните лица за установяване необходимостта от въвеждане на релевантна законодателна уредба, регламентираща използваните иновативни решения с цел защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги. Резултатите от проучванията са представени в съответните анализи, отразяващи въздействието на интегрираните нови бизнес модели върху пазара и потребността от съответна промяна в регулацията.

3.6 Създаване на Иновативен хъб за комуникация, подкрепа и наблюдение на фирмите, планиращи или извършващи услуги в областта на финансовите иновации

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Служители на КФН участват в работни групи към ESMA, свързани с развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор През периода е стартирана работата на Иновативен хъб за тестване на иновативни бизнес идеи в небанковия финансов сектор. Промотирането на иновативния хъб е включено в следващите Стратегии на КФН с цел насърчаване на финансовите услуги в небанковия финансов сектор.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Създаден е механизъм за комуникация между регулатора и бизнеса с цел улесняване развитието на финансовите иновации – INNOVATION HUB като за отчетния период през него са постъпили общо 5 запитвания, свързани с животозастрахователен продукт, РТР кредитиране, блокчейн и крипто активи, както и за функционирането на самия център.

Стратегическа цел 4: Защита на потребителите на финансови услуги чрез Предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

4.1 Изготвяне на предложения за промяна на нормативната рамка и надзорните практики, както на базата на извършваните проверки, така и на анализа на констатираните проблеми от жалбите и сигналите на потребителите

За периода 2019 – 2021 година по поставената цел в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ е отчетено следното:

- Направено предложение за промени в административнонаказателните разпоредби на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), тъй като в хода на административнонаказателната дейност, е установено, че част от санкционните разпоредби регламентират изключително високи стойности на минималните прагове на наказанията. В процеса на преглед на действащото законодателство, относимо или сходно с материята, регулирана от ЗДКИСДПКИ, са установени задължения, които са идентични или сродни по характер с тези, които са предвидени в Закона за пазарите на финансови инструменти, но за неизпълнение на същите е предвидено драстично различаващо се по размер административно наказание - различен минимален размер или диапазон на административно наказание (глоба/имуществена санкция). Същото се отнася и за идентични или сродни по характер задължения, установени със ЗДКИСДПКИ, с такива, установени със Закона за публичното предлагане на ценни книжа, касаещи предоставяне на отчетна информация, вноски към Фонда за компенсиране на инвеститорите, неизпълнение на принудителна административна мярка и др. Поради това, а и във връзка с настоящата икономическа криза, породена от пандемичните условия, в които се развива капиталовият пазар, са предложени промени в административнонаказателните разпоредби на ЗДКИСДПКИ.
- На база на установеното в рамките на осъществявания надзор е предложена промяна в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми на други предприятия за колективно инвестиране, свързана с намаляване на периодичността при обявяване в Комисията на обобщена информация за емисионните стойности и цените на обратно изкупуване на дяловете на колективните инвестиционни схеми, като от докладване два пъти месечно се преминава към представяне на информацията един път в месеца. Предложеното изменение цели намаляване на административната тежест по отношение на управляващите дружества и организирани от тях колективни инвестиционни схеми.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През периода 2019-2021 г. са предприети следните действия:
Приети са необходимите изменения и допълнения на Наредба № 28 от 10.05.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит за професионална квалификация на застрахователните брокери и за признаване на квалификация, придобита в държава членка, с които са регламентирани промените в провеждане на изпит за професионална квалификация на застрахователните брокери в съответствие с промените в Кодекса за застраховането, произтичащи от въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и Съвета относно разпространението на застрахователни продукти. Въведените промени съдействат за повишаване квалификацията на лицата, които ръководят и

непосредствено се занимават с дейността по разпространение на застрахователни продукти в застрахователните брокери и по този начин съдейства за по-професионалното и качествено обслужване на ползвателите на застрахователни услуги.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ Въз основа на извършените анализи и констатации от надзорния преглед са иницирани кампанийни допитвания на база извадков принцип относно спазването на принципа на доброволността в допълнителното пенсионно осигуряване.

4.2 Адекватна и бърза реакция в рамките на законовите правомощия с оглед предотвратяване причиняването на вреди на потребителите на финансови услуги и продукти

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ Анализирани са отношенията между поднадзорните лица и техните клиенти, като особено внимание е отделено на жалби и сигнали, подадени както директно до поднадзорните лица, така и на тези, с които е сезирана КФН. Надзорният орган при всеки такъв случай предприема адекватни и своевременни действия в рамките на своите законови правомощия, с оглед защита интересите на инвеститорите, вкл. предотвратяването на вредни последици за потребителите на финансови услуги и продукти.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

➤ През 2019 г. КФН прилага мерки по отношение на трима застрахователи, тъй като в резултат на надзорния преглед беше установено, че те са извършили многобройни нарушения на разпоредбите от КЗ, регламентиращи сроковете за произнасяне по предявени претенции. С приложените мерки на дружествата беше разпоредено да уреждат всички свои задължения, произтичащи от предявени претенции по сключени застрахователни договори, в законоустановените в КЗ срокове. Със същите решения беше указан и механизъм за подобряване на вътрешната организация на застрахователите с цел недопускане извършване на нарушения от този вид. Беше наложен и мониторинг от страна на КФН на напредъка по отстраняване на пропуските и слабостите.

➤ В резултат на приложените мерки на КФН през разглеждания период се наблюдава ясна тенденция за намаляване на броя на постъпващите в управление „Застрахователен надзор“ жалби срещу забавено произнасяне по застрахователни претенции, както и съществено намаляване на броя на установените нарушения от този вид.

➤ През периода са извършени 3 041 проверки по жалби. За сравнение, в периода 2016 г. - 2018 г. извършените проверки по жалби са 4 053. Намаляването на броя на постъпващите в КФН оплаквания е показател за ефективността на осъществявания застрахователен надзор и на прилаганите надзорни мерки, в резултат на които се наблюдава подобряване на пазарното поведение на поднадзорните лица и във все по-голяма степен съобразяване на дейността им със законовите изисквания.

➤ За посочения период са обработени 1246 административнонаказателни преписки, в резултат на което са издадени 1104 наказателни постановления. С тях са наложени

имуществени санкции в общ размер на 2 980 000 лева.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Постъпващите в КФН жалби от потребители представляват своевременна обратна връзка за спазването изискванията на нормативната уредба, уреждаща дейността на финансовите пазари, върху които регулаторът осъществява надзор, както и за поведението на участниците на тези пазари. Затова, предприемането на корективни действия от страна КФН, базирани на анализите на жалбите, са условие за създаване и поддържане на високо ниво на доверие във финансовите продукти и услуги у потребителите.
 - За постигане на адекватна и бърза реакция в рамките на законовите правомощия с оглед предотвратяване причиняването на вреди на потребителите на финансови продукти и услуги, срокът за отговор до жалбоподателя е ускорен, а процесът подобрен, като на 80% от жалбите през 2021 г. е отговорено в рамките на месец.
 - Наблюдава се спад в постъпилите в КФН жалби на потребители на небанкови финансови услуги, което се дължи на своевременната намеса на КФН в разрешаване на спорове със застрахователни, осигурителни и инвестиционни дружества. От 2 050 за 2018 г., жалбите са намалели с 35%, до 1 340 за 2021 г.
- Изготвена е нова Програма за защита на потребителите и План за действие към нея, представляваща важен инструмент, с който се цели доброто функциониране на единния вътрешен пазар и същевременно - ефективна защита на финансовите интереси на потребителите. В Програмата са очертани четири основни области на действие на КФН през периода 2021-2024 г., а именно:
 - Анализ на средата в областта на защита на потребителите;
 - Регулацията и надзорът за спазването ѝ - основен фактор за ефективна защита на потребителите;
 - Финансова грамотност - съществено условие за повишаване нивото на ефективна защита на потребителя;
 - Цели за защита на потребителите на небанкови финансови услуги и повишаване нивото на финансова грамотност.

4.3 Ефективно наблюдение на развитието на финансовите иновации

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Подновена е стратегията за наблюдение на финансовите иновации 2021-2024 г., с цялостен преглед на иновациите във финтех сектора в България

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Взето е активно участие в работата на европейските институции при разработването на европейска нормативна рамка, уреждаща прилагането на финансовите иновации като за целта са изготвени коментари, позиции и докладни записки по пакет Дигитални финанси на ЕК.

4.4 Подобряване нивото на осведоменост чрез предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за дейността на Комисията

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- Институционалната страница на КФН – www.fsc.bg предоставя пълна публичност и прозрачност до всекидневно публикуваната информация, относно дейността на Комисията, включително нейната структура и функции, решения, нормативна уредба, практики и указания, обобщени статистически данни, периодични отчети и анализи за трите вида регулирани пазари (капиталов, застрахователен и осигурителен), годишни отчети за дейността, бюджет и касови отчети, информация за потребителя и образователни инициативи, адреси за контакт, новини, предупреждения за нелицензирани инвестиционни посредници и др.
- На шестмесечна и на годишна база е извършван анализ на достъпността и трафика към www.fsc.bg, с цел подобряване на начина на поднасяне на информацията, както и скоростта на зареждане на информация, интересите на онлайн потребителите. На базата на тези наблюдения са извършени промени в съдържанието, материалите и на изгледа на секциите на сайта.
- Доказателство за провежданата добра комуникационна политика през годината е и големият брой посетители на сайта на КФН. За периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. сайтът www.fsc.bg е посетен от 244 863 потребители. От тях 236 618 са го посетили за първи път.
- В допълнение, в следваната политика на Комисията за дигитализация, българският регулатор добави към външните си комуникационни канали социалните платформи - LinkedIn и YouTube, за които създава ежеседмично уникално интерактивно съдържание, свързано с тенденциите на развитие на небанковия сектор в България и в Европа и съвети за потребителите.
- Информационният център на КФН работи в полза на гражданите и поднадзорните лица на Комисията, като основната му цел е предоставяне на актуална и навременна информация, както и осигуряване на съдействие при постъпили запитвания от заинтересовани лица. Всекидневно постъпващите в него запитвания - устни, писмени и на място, засягащи и трите области на небанковата финансова сфера, се обслужват качествено и своевременно. Всеки месец се изготвя количествен и качествен анализ на постъпилите запитвания - по пазари и по теми.
- В Информационния център на КФН беше въведена конфигурацията на новата IVR система (Интерактивна система за гласови отговори) чрез която при позвъняване, за извънработно време, за изчакване и задържане на разговор се включват гласови съобщения на български и на английски език.

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Изготвени нови 10 и актуализирани наличните материали за поддържане на достъпна, прозрачна и разбираема информация за потребителите за процеса по разглеждане на застрахователни претенции, правата на жалбоподатели, потребители на небанкови финансови услуги и начините за разпознаване на лицензирани управляващи дружества и договорни фондове.
- Изготвени са и 12 материала за повишаване осведомеността на потребителите за предлагани финансово иновативни продукти/услуги чрез предоставяне на навременна, разбираема, структурирана и актуална информация на интернет страницата на КФН – ICO (Initial Coin Offering), изкуствен интелект (AI), крипто-активи.

4.5 Организиране на кампании и своевременно информиране на обществото при настъпването на значими събития, свързани с небанковия финансов сектор

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- През отчетния период са проведени редица информационни кампании, публикувани на официалната интернет страница на Комисията за финансов надзор, като е въведена активна комуникационна политика за смекчаване въздействието на COVID-19 съвместно с Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA), Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA). Излъчени са предупреждения и разяснения, насочени към потребителите на финансови услуги и към поднадзорните лица за приключването на преходния период и какво предстои с Брекзит, както и целенасочена информационна кампания за подкрепа на процесите срещу изпирането на пари в България.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Поставени са съобщения на сайта на КФН относно общите европейски приоритета за прилагане за годишните финансови отчети за 2019, 2020 и 2021 г. на емитентите, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) - Публични изявления на ESMA.
- Всички Насоки, издавани от ESMA, които КФН е приела да съобразява в дейността си по отношение на поднадзорните на УНИД лица, своевременно и редовно са публикувани на интернет страницата на регулатора.
- Проведена е активна комуникация с Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България относно изискванията на Единния европейски единен електронен формат (ESEF – European Single Electronic Format), определен в Делегиран регламент (ЕС) 2019/815.
- През периода стартира кампанията на Комисията за финансов надзор „Инвестирай безопасно“. С нея са надградени, предприетите мерки на предупреждения за измамни инвестиционни схеми от нелицензирани посредници, като е направена права стъпка напред и чрез онлайн пространството дава основни насоки как потребителите да различават законните от недобросъвестните посредници. Кампанията има специален сайт с информация: <https://investsafely.fsc.bg/>

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е

отчетено следното:

- КФН информира поднадзорните лица и ползвателите на застрахователни услуги относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. В тази връзка КФН приема и публикува на интернет страницата си Указания относно тълкуването и прилагането на Кодекса за застраховането при оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз без споразумение, (приети с решение по протокол № 75 от 15.10.2019 г.).

4.6 Активно сътрудничество с медиите

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- През отчетния период, Комисията за финансов надзор осъществява активна комуникация с медиите, като се използват разнообразни канали, с цел повишаване на общественото доверие към дейността ѝ. Бяха изпратени 103 пресинформации, излъчени 21 интервюта и участие в 24 публични събития.

4.7 Провеждане на регулярни срещи с ръководните лица и органи на поднадзорните лица от трите сектора и с ръководствата на браншовите асоциации

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Инициирани са срещи и семинари, съвместно с Националния статистически институт, Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите, Комисията за публичен надзор на регистрираните одитори, Института на дипломираните експерт счетоводители, отделни индивидуални инвеститори и български национални институции – министерства и комисии.
- Провеждани са регулярни срещи с ръководни лица и органи на поднадзорните лица, както и с представители на браншовите асоциации, на които са обсъдени както конкретно поставени от същите въпроси, така и промени в нормативната уредба, касаеща дейността на съответните лица. Особено значение имат срещите, инициирани във връзка с ежегодно извършваните съвместно с ЕСМА общи надзорни действия по отношение на ПКИ, в рамките на които срещи се дават разяснения от страна на КФН по отношение на възникнали у поднадзорните лица въпроси и неясноти.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- За периода 2019-2021 г. управление „Застрахователен надзор“ активизира срещите както с ръководни органи на поднадзорни лица, така и с ръководствата на браншовите асоциации – АБЗ, БАЗБ, АЗББ и др. Подходът на КФН в тези срещи беше проактивно търсене на решения и обратна връзка по конкретни регулаторни или надзорни казуси или ситуации, с оглед превантивно реагиране и недопускане на дисбаланси на индивидуално или секторно ниво.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Продължена е ефективната практика за институционално сътрудничество и взаимодействие чрез провеждане на срещи с представители на БАДДПО и представляващите пенсионноосигурителните дружества, с представители на държавни органи (НС, МФ, НАП, БНБ,

КПНРО) и браншови организации (ИДЕС, БАД, КНОБ) с фокус теми развиване и усъвършаване на регулаторната рамка, КФН се утвърди като надежден и професионален партньор.

4.8 *Повишаване на финансовата грамотност чрез разработване и реализация на програми за повишаването ѝ*

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- Взето е участие в разработването на Националната стратегия за финансова грамотност на Република България за подобряване на финансовата грамотност в небанковия финансов сектор (съвместно с МФ, МОН, НАП и др. държавни институции и неправителствени организации).

4.9 *Създаване на нова визия и структура, както и създаване на онлайн платформа за комуникация с потребителите в интернет страница „Твоите финанси“*

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- Сайтът „Твоите финанси“ претърпя цялостна промяна като дизайн и съдържание. За целта бяха взети предвид постъпващите въпроси и запитвания чрез информационните канали на комисията – деловодство, инфомационен център, интернет сайт. Така новото съдържание е ориентирано на база на конкретните търсения и питання на онлайн потребителите. В него подробно са описани различни финансови продукти, разделени тематично на застрахователни, пенсионноосигурителни и инвестиционни. Публикувана е също и информация във връзка с правата на потребителите и съвети, които биха били от интерес за посетителите относно различни казуси. Материалите имат образователна насоченост, като за целта е разработен и тест, който отчита нивото на финансовата грамотност, както и финансов речник. През 2020 г. изцяло се осъвременени информацията на сайта и са публикувани актуални материали, с цел по-добра информираност и защита на потребителите на финансови услуги. За периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г., сайтът „Твоите финанси“ е посетен от 19 689 потребителя. От тях 19 546 го посещават за първи път. Средният брой посещения на сайта за ден е около 80 потребителя.

4.10 *Организиране на образователни програми за ученици и студенти*

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- КФН провежда дългосрочна политика за повишаване на финансовата културата на българското общество и защитата на потребителите на финансови продукти и услуги в небанковия финансов сектор чрез образователната програма „Небанковият финансов сектор в България“ в партньорство с Министерство на образованието и науката (МОН) и фондация „Атанас Буров“. Програмата е изцяло насочена към изявилите се ученици и учители от средните икономически училища в цялата страна.

Стратегическа цел 5: Организационно усъвършенстване и развитие на човешкия капитал

5.1 Изграждане и поддържане на модерна информационна инфраструктура, отговаряща на всички нормативни изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност, както и предоставяне на електронни административни услуги чрез достъпен интерфейс и интегрирането им с единния портал за достъп до електронни административни услуги

За периода 2019 – 2021 като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- Развитието на модерна информационна инфраструктура в Комисия за финансов надзор се осъществява следвайки актуалните тенденции за развитие на информационните технологии.
- Разработен е самостоятелен раздел за визуализация на регистър на електронните административни услуги, предлагани от КФН, чрез автоматичен обмен на данни с Интегрираната информационна система на държавната администрация /ИИСДА/;

5.2 Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги чрез изграждане на съвременни системи за сигурност и контрол

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- За повишаване на нивото на информационна сигурност при работата на служителите на КФН в интернет пространството и получаването на нежелани съобщения, бяха преконфигурирани уеб филтъринг политиките на защитните стени, осигуряващи по-гъвкаво управление на различните типове ограничения до опасно или нежелано интернет съдържание.
- Беше осигурена резервираност на данни и системи посредством инсталирана и конфигурирана платформа Syncovery, извършваща автоматично прехвърляне на файлове и архиви между файловете и приложните/база данни сървъри на КФН, с цел осигуряване на надеждно управление на свободното пространство.

5.3 Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- В изпълнение на задълженията на КФН към Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) за автоматизация на процеса по получаване на данни от поднадзорните лица и изпращането им към европейския регулатор, се изгражда информационна система за осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (CSDR).

- През 2021 г. стартира изграждане на информационна система за осигуряване изпълнението на задълженията за докладване на информацията по чл. 110 от Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора.
- Продължи участие на КФН в работните групи на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA) по внедряване на ИТ решения и приложението им за надзорни цели на локално ниво. Комисията участва успешно в разработване и внедряването на технологичен контейнер за връзка с блокчейн мрежата на DG DIGIT (ЕС), базиран на съществуващ контейнер използван в проекта EFTG на Генерална дирекция „Информационни технологии“ на европейската комисия.

5.4 *Развитие на компютърната инфраструктура и информационни системи в КФН с цел осигуряване на достъпност, надеждност и сигурност на данните и информацията*

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- КФН получи одобрение за финансиране от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд в размер на 4 999 980 лв., с проектно предложение по Приоритетна ос №1 „Административно обслужване и е-управление“ на Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ) за реализацията на проект „Изграждане на единна информационна система за нуждите на Комисия за финансов надзор“.
- С реализацията на Единната информационна система (ЕИС) ще се интегрират основните дейности и бизнес процеси, обслужващи дейността и надзорните правомощия на КФН, ще предоставя комплекс от електронни услуги за подаване на данни, както и нотификации за валидации, верификация, обработката, статуса и коректността на данните.
- Посредством ЕИС ще се реализира взаимовръзка с информационните системи на външни организации като НАП, ГРАО, Търговски регистър и др., както и интеграция с регистри на Европейските надзорни органи (ESMA, EIOPA) и др.
- Системата ще предоставя функционалност за създаване на база данни с натрупване, извеждане на статистическа информация и създаване на възможност за обработка на постъпващата информация, въз основа на която да се определя рисковият профил на всяко поднадзорно лице, съгласно утвърдени критерии.

5.5 *Мотивация и развитие на служителите в КФН чрез развитие на вътрешните комуникации и реализиране на инициативи за формирането на вътрешно-институционална принадлежност у служителите*

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- С цел развитие на вътрешните комуникации в КФН и формирането на чувство на удовлетвореност в служителите са проведени две организационни мероприятия –

мотивационно събитие (юли 2019 г.) и тиймбилдинг (октомври 2019 г.).

- В периода м. февруари – м. май 2020 г. е реализирана образователна инициатива Академия за лидерски умения, в която бяха включени служители на Комисията за финансов надзор на ръководни длъжности. Целите на Академията са насочени към надграждане на личностния потенциал в личен и професионален план, усъвършенстване на уменията за ефективна комуникация, убеждаване, преговори, управление на знанието в екипа, управление на промяната според ценностите и визията на Комисията. Събитието е проведено под формата на бизнес тренинг и уъркшоп, като включва бизнес симулация и екипен коучинг като инструменти за развитие.
- През 2020 г. заработи вътрешната страница на КФН или т.нар. Интранет. Новата страница се характеризира с модерна, разбираема и удобна за потребителя визия.
- Доразвит като функционалности е Self Service портала към системата за управление на човешките ресурси и възможността за ползване на услугите ѝ от служителите без да се налага присъствено да бъдат в офиса. Улеснен е достъпа до информация, отнасяща се за личното им трудовото правоотношение, осигурена е възможност за електронна заявка за ползване на отпуск, за представяне на издаден болничен, данни за отработеното време.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Считано от началото на 2021 г. е извършена промяна в организационната структура на УЗН, в резултат на която се обособяват нови отдели в дирекция „Застрахователен надзор“ и дирекция „Регулаторни режими на застрахователния надзор“, с цел ясно разпределение на функциите и специализиране в отделните регулаторни и надзорни дейности.
- В рамките на дирекция „Регулаторни режими на застрахователния надзор“ е създаден нов специализиран отдел „Пруденциален мониторинг и пазарни анализи“, натоварен със задачите в областта на пруденциалния мониторинг и пазарните анализи; изготвяне на анализи за състоянието и перспективите в развитието на застрахователния и презастрахователния пазар, в т.ч. и анализи за динамиката и разпределението на рисковите показатели за застрахователния сектор; активно участие в дейността на комитетите и работните групи на ЕК, EIOPA и Европейския съвет за системен риск, както и в дейността на международни организации в областта на застраховането – Международната асоциация на застрахователните надзори и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.
- В рамките на дирекция „Застрахователен надзор“ са обособени нови отдели „Дистанционен надзор“, „Проверки на място“ и „Пазарно поведение“, с цел постигане на специализация на експертите и повишаване на тяхната ефективност за извършване на специфичните надзорни дейности в областта на застрахователния надзор.

5.6 Разработване и внедряване на ефективна система за оценка и възнаграждение на служителите

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- В периода 2019-2021 г. е разработена и внедрена Процедура за оценяване на трудовото

изпълнение и за определяне на допълнителните възнаграждения за постигнати резултати на служителите на КФН (приета с решение по протокол № 47/04.07.2020 г.), като с нея се дава възможност оценката да се прецизира и да се постигне по-обективно оценяване на трудовото представяне на служителите. Основните цели са подобряване на ефективността на управлението на човешките ресурси, мотивиране на служителите за качествено и професионално изпълнение на трудовите им задължения и отговорности, както и обвързването на възнагражденията с реално постигнатите резултати.

➤ Другият актуализиран за периода, вътрешен норматив в тази област са Вътрешните правила за работната заплата. В текстовете на правилата са регламентирани редът и начините за определяне и изменение на основните и допълнителните възнаграждения. Предвидени са различни хипотези, при които основното месечно възнаграждение може да бъде преразгледано и актуализирано.

5.7 Изграждане и поддържане на работна среда, която повишава доверието, мотивацията и удовлетвореността на служителите

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- След направени промени в Правилника за вътрешния трудов ред в Комисията за финансов надзор, в началото на 2020 г., е въведено работно време с променливи граници за служителите от администрацията, като по този начин са създадени условия за повишаване на удовлетвореността, ангажираността и мотивацията на служителите в КФН.
- В отчетния период се включва и периода на засилени мерки, предвид предписанията на здравните органи за превенция и разпространение на COVID-19. За да съхрани човешкия и експертен потенциал, КФН предприе редица мерки, в изпълнение на визията на ръководствения екип, че хората са най-важният актив на една организация. Два дни след първата заповед на министъра на здравеопазването, КФН въведе хибриден режим на работа, който действа и до днес. Споменатият режим, съчетаващ присъствен и дистанционен режим на работа за периоди от по две седмици дава възможност на КФН да осигури непрекъснатост на работата и гъвкавост. Чрез постоянното наличие на служители, работещи на място в сградата на КФН и други, упражняващи своята дейност в дистанционна среда, се подsigурява възможността при необходимост да бъде извършена ротация на екипите, както и ефективно да се намали риска от разпространение на заболяването.
- КФН сключи договор с медицински център, за периодично изследване на групи служители, които са били в контакт с заболяло лице, резервирайки средства от бюджета си за оптимална грижа за служителите си и отговорност за здравето им.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През периода в управление „Застрахователен надзор“ е привлечен висококвалифициран и опитен персонал, с дългогодишна експертиза в областите актюерство, финансов анализ и юридическа експертиза (2-ма финансови анализатори, 2-ма актюери, 8 икономисти, 4-ма юристи), който повиши експертния капацитет на управлението. По този начин се достигна до увеличаване на възможностите на дирекциите

в управлението, да отговорят на повишения обем на работата и на високите очаквания за качествено и ориентирано към резултати изпълнение.

5.8 Усъвършенстване на процеса и възможностите за кариерно развитие в КФН

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

➤ По инициатива на преките ръководители и след съгласуване с отдел „Управление на човешките ресурси“, за отчетния период са създадени допълнителни възможности за кариерното развитие на служителите във вертикална (заемането на длъжност на по-високо йерархично ниво) и в хоризонтална посока (заемане на длъжност на същото йерархично ниво в друго административно звено). Идентифицирането на експертите, които демонстрират ангажираност към работния процес, притежават потенциал и желание за развитие, и създадените възможности за израстване, доведоха до повишаване на мотивацията и задържането им като ценни експерти в структурата на КФН.

5.9 Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество и активно участие в дейността на европейските надзорни органи

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

➤ През 2020 г. е успешно реализиран Европейски проект EIOPA Pilot, финансиран по програма структурни реформи на Европейската комисия и изпълнен от EIOPA. Като част от осъществяването на успешно присъединяване на България към Валутния механизъм II (ERM II), в периода 14 - 18 декември 2020 г. е проведено онлайн обучение на служители на КФН, свързано с подобряване на надзорните задължения на КФН, произтичащи от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти след присъединяването към ERM II. Като резултат е доразвит експертният капацитет на повече от 40 служители в областта на застрахователния и осигурителния надзор, с акцент на специфичните особености при надзора на застрахователни и презастрахователни предприятия и групи по „Платежоспособност II.

➤ В рамките на процеса по подготовка на за членство в еврозоната, КФН председателства работната група за „Небанков финансов сектор“, която включва широк кръг от експерти от Министерство на финансите, КФН, браншовите асоциации и пазарните участници – работната група е създадена със Заповед от 19.04.2021.

➤ КФН е титуляр на работна група „Небанков финансов сектор“ като част от мерките за плавно въвеждане на еврото и участва активно в изготвянето на Национален план за въвеждане на еврото и План за действие с конкретни мерки. Целта на работната група е още на ниво планиране, представителите на небанковия финансов сектор да са наясно с принципите на процеса на въвеждане на еврото, със съответните сценарии и времеви периоди, както и с конкретните задачи, които ще трябва да се изпълнят в процеса на подготовка за членство в еврозоната.

➤ КФН взе активно участие в изготвянето и съгласуването на Националния план за въвеждане на еврото в частта от своята компетентност - „Небанков финансов сектор“. Във връзка с конкретните задачи в процеса на подготовка за членство в еврозоната, с

конкретните срокове и отговорни за изпълнението институции, е планирано подготовката за представяне в евро на финансово-отчетната и другата информация пред обществеността и за надзорни цели и адаптирането на информационните системи на надзираваните от КФН лица да започне 6 месеца преди датата на въвеждането на еврото.

За периода 2019 – 2021 година в дирекция „Международно сътрудничество“, съвместно с управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Във връзка със законодателното предложение на Европейската комисия за Директива за изменение и допълнение на Платежоспособност II и за Директива за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователи и презастрахователи (ВПЗП), КФН обособява административен капацитет за подпомагане на Министерство на финансите при изготвяне на рамкови позиции по време на преговорния процес.
- През съответния период КФН участва активно в процеса на изготвяне на рамкови позиции във връзка с приемането на измененията и допълненията в Директивата за автомобилното застраховане, която следва да бъде въведена в националното законодателство до 23.12.2023 г.
- Във връзка с присъединяването на Република България към ERM II и План за действие за надзора на небанковия финансов сектор КФН приема изменения и допълнения на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Въведени са допълнителни изисквания относно оценките на инвестициите в недвижими имоти, включително повишаване изискванията към независимите оценители изисквания за ротация и избягване на конфликти на интереси. Регламентиран е и начинът за извършване на оценка, когато финансови активи на застрахователите, съответно презастрахователите, са приети за търговия на повече от един регулиран пазар.
- Във времеви обхват на Стратегията на КФН за периода 2019-2021 г. Комисията засилва сътрудничеството си с международните институции, като през 2020 г. започна регулярното подаване на застрахователна статистика по линия на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD) и активно участие в срещите и писмените процедури на Комитета за застраховане и частно пенсионно осигуряване. През 2021 г. Комисията активно се включва и в проучвания и анализи на Международната асоциация на застрахователните надзорни институции (IAIS), допринасяйки за международния имидж на КФН и за по-широкото международно представяне на българския застрахователен пазар и включването му в международни сравнителни анализи.

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел, е предприето следното:

- КФН участва в качеството си на пълноправен член в заседанията на Съветите на надзорниците на два европейски органа – ESMA и EIOPA. За периода са проведени 60 заседания на Съвета на ESMA и EIOPA.

	2019	2020	2021
ESMA	8	17	10
EIOPA	6	14	5
Общо	14	31	15

- На експертно ниво КФН участва в срещи на работните групи към европейските органи (ESMA и EIOPA), като за периода 2019 – 2021 година са взети участия в над 500 срещи. КФН участва в 53 работни групи към ESMA, EIOPA и ЕБА. Допълнително представители на КФН от управление „Застрахователен надзор“ вземат участие в 43 срещи на колегиуми на надзорните органи на групи, които имат дъщерни дружества в Република България.
- КФН участва като член без право на глас в заседания на Европейския съвет за системен риск (ESRB) и си сътрудничи с Европейския банков орган (ЕБА). През отчетния период КФН вече има представители в четири работни групи в рамките на ЕБА.
- През периода КФН обособява административен капацитет за подпомагане на Министерство на финансите при изготвяне на рамкови позиции по време на преговорния процес във връзка със законодателното предложение на ЕК за Директива за изменение и допълнение на Платежоспособност II и за Директива за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователи и презастрахователи (ВПЗП).
- КФН участва активно в процеса на изготвяне на рамкови позиции във връзка с измененията и допълненията в Директивата за автомобилното застраховане.

5.10 Редовно участие във форумите и дейността на европейските надзорни органи и европейските институции

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Участие в срещи на Постоянния комитет за мерките срещу изпираното на пари (AMLSC) към Европейския банков орган (ЕБО), както и в комитетите и работните групи към Европейския орган за ценни книжа и пазари.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- През периода КФН взема активно участие при изготвяне на становище на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA) във връзка със законодателно предложение на Европейската комисия (ЕК) на Директива за изменение и допълнение на Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II) и предложение за Директива за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователи и презастрахователи (ВПЗП).

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Представители на управление „Осигурителен надзор“ участват в прегледа на документите и заседанията на Експертна мрежа 7 „Пенсионно осигуряване“ (ENW7) към Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA) и проследяват развитието на дискусиите в области, определяни като ключови за сектора на небанкови финансови услуги, като наблюдатели в Управителните комитети на EIOPA: Risks & Financial Stability Steering Committee (RFSC), Supervisory Steering Committee (SSC) и Policy Steering Committee (PSC).

За периода 2019 – 2021 година в ресора на члена на КФН, подпомагащ политиката по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица по поставената цел е отчетено следното:

- В изпълнение на приоритета е взето участие в 25 отчитания за изпълнение на конкретни мерки и действия на общо 16 препоръки издадени от ESRB.
- От месец октомври 2020 г., КФН се включи, като наблюдаващ, в срещите на Единния механизъм по реструктуриране (ЕМП) - на Съвета по реструктуриране и на Комитета по реструктуриране е участие в 7 Пленарни сесии на ЕМП, 6 работни срещи на Комитета по реструктуриране и регулярно провежданите срещи на работната група към Комитета по реструктуриране, ангажирана с определяне и изчисляване на годишните вноски на банките, попадащи под надзора на ЕМП.
- КФН, в качеството ѝ на участник в Европейската система за финансов надзор (ESFS), е активно ангажирана в дейностите на Европейските регулаторни органи (ESMA и EIOPA) с цел асоциирането на българския небанков сектор към единния европейски финансов пазар. Взето е участие в над 110 срещи в европейските органи ESRB (работни групи на GB, ATC, AWG, AWG/MPAG, IWG, IWG/MPPG, NBEG) и ESMA (групи на CEMA, CEMA/GEA, SRSC).

5.11 Взаимодействие и сътрудничество с компетентните български и европейски институции във връзка с успешната подготовка на България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II)

- През 2020 г. успешно завърши отчитането на Плана за действие, включващ мерки за изпълнение на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм (ERM II) и към Банковия съюз. Планът съдържа мерки, част от които бяха от компетенциите на КФН, а именно надзорът на небанковия финансов сектор. През юли 2020 г. Европейската комисия прецени, че посочените в плана ангажменти са ефективно изпълнени от българските органи и представи положителна оценка за България и нейното присъединяване към валутния механизъм II. В резултат на това на 10 юли 2020 г. финансовите министри на държавите членки на еврозоната, президентът на Европейската централна банка, заедно с финансовите министри и управителите на централните банки на Дания и България, решиха единодушно да включат българския лев във Валутно-курсов механизъм II.

Мерките, които КФН изпълни са следните:

- Предоставен от Комисията за финансов надзор на Министерството на финансите План за действие за надзора в небанковия финансов сектор;
- Изготвена и приета от Комисията за финансов надзор Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии.

- Изготвена и приета от Комисията за финансов надзор Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.
- Допълнена Методология за заверка на годишни количествени данни по Регламент (ЕС) 2015/35 във връзка с отчетността на застрахователите по Платежоспособност 2 с процедури, които одиторите ще трябва да извършат по отношение на оценката на трудноопределими активи при извършване на проверка на балансите на застрахователите и презастрахователите.
- Разработени и приети съвместни указания на КФН и Института на дипломираните експерт-счетоводители в България към одиторите, приложими при извършване на одитите по МСС и МСССУ 4400.
- Приета и актуализирана от Комисията за финансов надзор система от критерии за категоризация на застрахователните дружества според степента им на риск и системна значимост. Цялостен преглед на вътрешната процедура на Комисията за финансов надзор за риск-базиран надзор на застрахователните дружества - Издадена е Заповед № 343/12.10.2017 г. Практическото тестване на системата от критерии е извършено през 2018 г.

През 2020 г. с Решение на Министерски съвет беше приет Планът за действие с последващи ангажименти на България по отношение на Валутния механизъм II (ERM II) и бъдещото присъединяване към еврозоната (Решение №656/17.09.2020). По този план КФН е изпълнила изцяло следните мерки:

1. Разработване на подзаконова нормативна уредба по прилагане на Кодекса за застраховането по отношение на системата на управление, включително принципа на разумния инвеститор - НАРЕДБА № 71 от 22.07.2021 г. за изискванията към системата на управление на застрахователите и презастрахователите Обн. - ДВ, бр. 64 от 03.08.2021 г.
2. Извършване на анализ на инвестиционните политики и портфейлите на застрахователите по общо застраховане и предприемане на действия спрямо застрахователите, където е необходимо - Прилагане на принципа на „благоразумния инвеститор“.
3. Повишаване на капацитета и способността на надзорните органи за смекчаване на рисковете от изпирането на пари и да засилят прилагането на рамката за борба с изпирането на пари от страна на задължените лица:
 - КФН повиши числеността и опита на персонала, ангажиран с надзора на борбата с изпирането на пари / борбата с финансирането на тероризма;
 - Преразгледани са вътрешните процедури за ефективен надзор въз основа на оценка на риска на надзираваните сектори / задължените субекти, като са приети секторни оценки от страна на КФН;
 - Изготвен е годишен план за надзорна стратегия в съответствие с рисковите профили на задължените субекти на КФН
 - Приети са Наръчници за риск-базиран надзор от страна на КФН и в трите управления.

4. Повишаване на осведомеността на задължените субекти относно техните задължения съгласно законодателството за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма: Беше въведена Moodle-базирана онлайн платформа за обучение, насочена към задължените субекти и служителите на КФН – 2020 г.
5. Разработване и въвеждане на възпираща санкционна политика – бяха включени административно-наказателни разпоредби в Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма – 2019 г.

5.12 Сътрудничество и обмен на информация с надзорните органи на държавите членки на ЕС, държавите кандидати за членство, трети страни и международни организации

За периода 2019 – 2021 година в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ по поставената цел е отчетено следното:

- Участия в колегии за обмен на информация в областта на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма, съгласно Окончателни насоки относно сътрудничеството и обмена на информация за целите на Директива (ЕС) 2015/849 между компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции – ЈС 2019 81 (окончателните насоки).

За периода 2019 – 2021 година в управление „Застрахователен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Представители на КФН вземат участие в 43 срещи на колегии на надзорните органи на групи, които имат дъщерни дружества в Република България. Освен участието в срещи, КФН обменя информация в рамките на колегиумите.
- КФН участва в платформи за сътрудничество и предоставя отговори на запитвания от други надзори в областта на застраховането.
- КФН приема Вътрешни правила за участието на представители на КФН в работата на надзорните колегии, с оглед осигуряване на яснота относно функциите на представителите на КФН в надзорните колегии.

За периода 2019 – 2021 година в управление „Осигурителен надзор“ по поставената цел е отчетено следното:

- Представители на управление „Осигурителен надзор“ участват в прегледа на документите и заседанията на Международната организация на пенсионните надзорни органи (IOPS), на работната група за допълнително пенсионно осигуряване (WPPP) към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD), работната група по пенсионна статистика (TFPS) и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (IPPC) към OECD.

За периода 2019 – 2021 година като общоадминистративни действия по поставената подцел е предприето следното:

- През 2019 г. КФН подписа 5 международни споразумения – Многостранната административна договореност за трансфер на лични данни на основание чл. 46, ал. 3 от GDPR (11 април 2019 г.), Многостранен меморандум с Европейската централна банка (17 януари 2019 г.), Двустранен меморандум с китайската Комисия за регулиране на

банкирането и застраховането (23 октомври 2019 г.), Многостранен меморандум в областта на застраховането с националните компетентни органи на Великобритания (FCA и Bank of England) с партньорството на EIOPA, както и Многостранен меморандум в областта на клиъринга и сетълмента с националните компетентни органи на Великобритания (FCA и Bank of England) с партньорството на ESMA (последните два във връзка с Brexit).

➤ През 2020 г. бяха подписани 3 международни споразумения – Многостранен меморандум с националните компетентни органи на Великобритания (FCA и Bank of England) в областта на ценните книжа с партньорството на ESMA, както и два двустранни международни меморандума, с Регулаторния орган за финансови услуги на Абу Даби (FSRA) и с Регулаторния орган за финансови услуги на Астана (AFSA) в Казахстан в областта на ценните книжа.

➤ През 2021 г. бяха подписани 3 международни споразумения - Меморандум за сътрудничество между Регулаторния орган за финансови услуги на Нур-Султан (Астана) по AIFMD, както и две споразумения за сътрудничество и споделяне на информация в надзорна колегия за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма – за Eurobank S. A. и за Citibank Europe plc.

➤ През 2021 г. са удовлетворени 53 запитвания за съдействие, постъпили от чуждестранни надзорни органи, в съответствие с меморандумите за разбирателство на IOSCO, IAIS и ESMA, а от своя страна, КФН е отправила 34 запитвания.

➤ През 2020 г. са удовлетворени 50 запитвания за съдействие, постъпили от чуждестранни надзорни органи, в съответствие с меморандумите за разбирателство на IOSCO, IAIS и ESMA, от своя страна, КФН е отправила 40 запитвания.

➤ През 2019 г. са удовлетворени 50 запитвания за съдействие, постъпили от чуждестранни надзорни органи, в съответствие с меморандумите за разбирателство на IOSCO, IAIS и ESMA, а от своя страна, КФН е отправила 29 запитвания.